

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

17.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 27-го Февраля — 1845 — Wilno. WTOREK, 27-go Lutego.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 21 Февраля.

Высочайшимъ Приказомъ, 11-го Февраля, Старшій Адъютантъ Штаба Его Императорскаго Высочества, по управленію Генераль-Фельдцейхмейстера, Лейбъ-Гвардіи 1-й Артиллерійской Бригады Полковникъ *Крюковскій*, назначенъ Командиромъ Московскаго Артиллерійскаго Гарнизона и тамошняго Арсенала, съ состояніемъ по Полевой Артиллеріи, Кавалергардскаго Ея Величества Полка Полковникъ *Полешка*, уволенъ отъ службы, по домашнимъ обстоятельствамъ, Генераль-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ одной трети жалованья.

— Предсѣдателемъ Подольской Палаты Гражданскаго Суда Всемилостивѣйше повелѣно быть, изъ числа избранныхъ тамошнимъ Дворянствомъ кандидатовъ, Александру *Кроковскому*.

13-го Февраля, Главкомандующій Отдѣльнымъ Кавказскимъ Корпусомъ и Намѣстникъ Кавказскій, Генераль-Адъютантъ Графъ *Воронцовъ*, отправился въ Тифлисъ.

Въ Приказѣхъ Г-на Военнаго Министра, объявлено по Военному вѣдомству:

Января 27 дня 1845 года, за N. 17 мѣ.

Государь Императоръ, утвердивъ каски новаго образца, для Гвардейскихъ и Армейскихъ Кирасирскихъ полковъ и для Жандармовъ, Высочайше повелѣть соизволилъ:

- 1) Въ Кирасирскихъ полкахъ Гвардіи и Арміи имѣть каски съ султанами изъ чернаго волоса.
- 2) Лейбъ-Гвардіи Жандармскому полуэскадрону и Жандармскому полку имѣть султаны изъ бѣлаго волоса.
- 3) Гвардейскимъ Кирасирскимъ полкамъ и Гвардейскимъ Жандармамъ, сверхъ того, имѣть для сихъ же касокъ металлическіе орлы, по особо утвержденному Его Величествомъ образцу, для употребленія ихъ, когда приказано будетъ, вмѣсто гренадъ съ султанами.
- 4) Жандармскимъ дивизионамъ и командамъ, въ городахъ и крѣпостяхъ состоящимъ, имѣть султаны изъ чернаго волоса.
- 5) Трубачамъ и музыкантамъ поименованныхъ войскъ, имѣть султаны красные.
- 6) За симъ ведемъ Кирасирскимъ и Жандармскимъ Штабъ и Оберъ-Офицерамъ, кромѣ Генераловъ, шляпъ бѣлыхъ не имѣть.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 21-go Lutego.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 11-go Lutego, Starszy Adjutant Sztabu JEJGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, w wydziale Jeneralnego Feldejmistrza, Półkownik 1-jej Brygady Artylleryi Gwardyi *Krukowski*, mianowany Dowódcą Moskiewskiej Garnizonowej Artylleryi i tamcznego Arsenalu, z liczeniem się w Artylleryi Polowej. Półkownik Półku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI *Polatka*, dla familijnych okoliczności uwalnia się ze służby w randze Jeneral-Majora, z mundurom i pensją jednej trzeciej gaży.

— Prezydentem Podolskiej Izby Cywilnego Sądu Najwyższej rozkazano być, z liczby wybranych przez tamczne Dworzaństwo Kandydatów, Alexandrowi *Krokowskiemu*.

Dnia 13-go Lutego, Głównodowodzący Oddzielnym Korpusem Kaukazkim i Namiestnik Kaukazki, Jeneral-Adjutant *Prabia Woroncowa*, wyjechał do Tyflisu.

Przez Rozkazy Dienne P. Ministra Wojny, ogłoszono w wydziale wojskowym:

27 go Stycznia 1845 roku, za Nr. 17.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JEJGO MOŚĆ, zatwierdziwszy kaszkiety nowego wzoru, dla półków Kirasyerskich Gwardyi i Armii, tudzież Żandarmów, Najwyżej rozkazać raczył:

- 1) W półkach Kirasyerskich Gwardyi i Armii mieć kaszkiety z kitami z czarnej włosieni.
- 2) Półszwadron Żandarmów Lejb-Gwardyi i półk Żandarmów mają mieć kity z białej włosieni.
- 3) Półki gwardyjskie Kirasyerów i Żandarmy Gwardyi, oprócz tego mają mieć do tychże kaszkietów orły metalowe, podług osobno zatwierdzonego przez JEJGO CESARSKĄ MOŚĆ wzoru, dla użycia tychże, kiedy będzie rozkazano, w miejsce granatów z kitami.
- 4) Dywizyony i komendy Żandarmów, po miastach i twierdzach znajdujące się, mają mieć kity z czarnej włosieni.
- 5) Trębacz i muzykanci wojsk wymienionych, mają mieć kity czerwone.
- 6) Zatem wszyscy wyżsi i niżsi od Kirasyerów i Żandarmów oficerowie, oprócz Jenerałów, nie mają odtąd używać kapeluszków.

7) Какъ кирасирская каска, по снятіи съ нея гребня съ металлическимъ столбикомъ, совершенно сходна съ каскою новаго образца, то имѣющіеся въ полкахъ и командахъ каски передѣлать при полкахъ и командахъ, съ отпускомъ имъ отъ довольствующихъ мѣсть, къ получаемымъ ими нынѣ ежегодно по штатамъ на облакировку касокъ, еще единовременно по 3 коп. серебр. на каждую, оставивъ, въ пользу полковъ и командъ, имѣющіеся при каскахъ гребни кожаные съ плюмажами.

8) Гербы на каскахъ новаго образца и ободки на переднихъ козырькахъ, а равно и чешую, оставить нынѣ употребляемые; столбики же отъ касокъ сдать въ Коммиссаріатъ.

9) Мѣдный приборъ, вновь вводимый на каски, отпустить изъ довольствующихъ ихъ мѣсть, а на султаны—денгами, по цѣнамъ, обходящимся Коммиссаріату.

10) Срокъ каскамъ и султанамъ, какъ въ Гвардіи, такъ и Арміи, опредѣлить тотъ же, какой существовалъ для касокъ прежняго образца, то есть восьми-лѣтній.

Января 27 дня 1845 года, за N. 18-мъ.

Государь Императоръ Высочайше повелѣтъ соизволилъ:

1) Лейбъ-Гвардіи Гусарскому и Лейбъ-Гвардіи Гродненскому Гусарскому полкамъ имѣть; вмѣсто киверовъ, шапки изъ медвѣжьего мѣха, по утвержденному Его Величествомъ образцу.

2) Султаны на сихъ шапкахъ имѣть изъ бѣлаго волоса, а трубачамъ красные,—и

3) На построение этихъ шапокъ отпускать изъ Коммиссаріата: сукно и кожаные тули натурою, а на кожаные подтулейники, мѣхъ медвѣжий, басонъ, клеенку подъ лопасть, султаны, нашить и прочее—денгами.

7) Ponieważ kaszkiet kirasyerski, po zdjęciu z niego grzebienia ze słupkiem metalowym, zupełnie odpowiada kaszkietowi nowego wzoru, przeto będące w półkach i komendach kaszkiety, przerobione być mają przy tychże półkach i komendach, z zaliczeniem im od władz opatrujących, do pobieranych przez nie teraz corocznie podług etatów na lakierowanie kaszkietów, jeszcze na raz jeden po 3 kop. sr. na każdy, pozostawiwszy, na korzyść półków i komend, będące przy kaszkietach grzebienie skórzane z plułmazami.

8) Herby na kaszkietach nowego wzoru i obwódki na daszkach z przodu, jakoteż łuszczyki, zostawić tak jak są teraz; słupki zaś od kaszkietów zdać Kommissoryatowi.

9) Mosiężne ozdoby, nowo-zaprowadzane do kaszkietów, wydać z władz opatrujących, a zaś na kity — pieniądze, podług cen, jak kosztują Kommissoryatowi.

10) Czas trwania na kaszkiety i kity, tak w Gwardyi, jako i w Armii, oznaczyć tenże, jaki był na kaszkiety poprzedniego wzoru, to jest: ośmioletni.

27-go Stycznia 1845 roku, za Nr. 18.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Jego Mość Najwyżej rozkazać raczył:

1) Półki: Lejb-Gwardyi Huzarów i Lejb-Gwardyi Grodzienki Huzarów, mają mieć, zamiast kaszkietów, czapki z futra niedźwiedziego, podług zatwierdzonego przez Jego Cesarzką Mość wzoru.

2) Kity przy tych czapkach mają być z włosieni białej, a u trubaczy, czerwone,—i

3) Na sporządzenie tych czapek wydawać z Kommissoryatu: sукно i skórzane wierzely czapek w naturze, a na skórzany spód czapki, futro niedźwiedzie, passaman, klejankę pod czapkę, kity, na szycie i t. d.—w pieniądzech.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 11 Февраля.

Разнесшіеся слухи, о путешествіи Императора въ нынѣшнимъ году въ Галицію, кажется, вѣроятны; говорятъ, что Его Величество желаетъ непременно посѣтить провинцію, которая, преимущественно въ послѣдніе годы, получила столько милостей отъ Императора; между прочимъ тамъ устроена галицкая желѣзная дорога на счетъ правительства. Слышно, что весною начато будетъ продолженіе желѣзной дороги изъ Бохны въ Лембергъ.

— Магистратъ здѣшней столицы дѣлаетъ большія приготовленія къ торжественному открытію желѣзной дороги изъ Вѣны въ Прагу, которое послѣдуетъ черезъ два мѣсяца. Вскорѣ также открыта будетъ для публики желѣзная дорога изъ Ольмюца въ Зихельсдорфъ

18 Февраля.

Здѣсь произвело общую радость извѣстіе, что Его Величество приказалъ, срокъ военной службы во всѣхъ австрійскихъ владѣніяхъ, за исключеніемъ Венгріи и Италіи, сократить съ 14-ти лѣтъ на 8-мь; срокъ же военной службы въ Венгріи, по силѣ сеймовыхъ постановленій, продолжается до 10-ти лѣтъ, а въ италійскихъ полкахъ только до 6 лѣтъ. Это постановленіе вскорѣ будетъ обнародовано, и укрѣпить узы преданности народа къ монарху, правленію котораго Австрія такъ много обязана.

— Въ минувшемъ году основанъ здѣсь коммиссаріатъ для Святой Земли, съ цѣлію поддерживать католическую религію въ Іерусалимѣ и Святой Землѣ, а также и съ цѣлію содѣйствовать спасенію душъ тамошнихъ Христіанъ. Ежегодно собираемы будутъ приношенія въ пользу Святаго Гроба, по всей Австрійской Имперіи, и шесть австрійскихъ монаховъ ордена св. Франциска будутъ постоянно содержимы въ Палестинѣ. Надзоръ надъ главнымъ коммиссаріатомъ, предоставленъ Вѣнскому архіепископу. Въ 1842 году собрано приношеній слишкомъ 50,000 зл., въ 1843 году 35,000 зл. р.

WІADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 11 lutego.

Wiadomość, która się rozeszła o podróży Cesarza w tym roku do Galicyi, zdaje się być wiarogodną; mówią, że N. Pan postanowił niezmiennie zwiedzić tę prowincyę, która, osobliwie w ostatnich czasach, otrzymała tyle łask od niego, między innemi założenie Galicyjskiej kolei żelaznej kosztem rządu. Słychać, że już na wiosnę rozpocznie się budowa drogi żelaznej z Bochni do Lwowa.

— Magistrat tutejszej stolicy czyni wielkie przygotowania na obchód uroczystości przy inauguracyi drogi żelaznej z Wiednia do Pragi, która nastąpi za parę miesięcy. Wkrótce także otworzona zostanie kolej żelazna z Olomuńca do Sichelndorf, dla użytku publicznego.

Dnia 18 lutego.

Powszechną radość sprawiła tu wiadomość, że Cesarz Jego Mość rozkazał czas służby wojskowej we wszystkich krajach austriackich, prócz Węgier i Włoch, zmniejszyć z 14 na 8; czas bowiem służby węgierskiego wojska, stosownie do uchwał Sejmowych, wynosi lat 10, a półków włoskich tylko lat 6. Ogłoszenie tego najwyższego postanowienia ma wkrótce nastąpić, i we wszystkich prowincyach wzmoćni węzły wdzięcznego przywiązania ludności do Monarchy, którego rządowi Austria tyle jest wiarna.

— Ustanowiony tu został w r. z. kommissoryat dla Ziemi Świętej, w celu utrzymania i wspierania religii katolickiej w Jeruzalem i Ziemi Świętej, oraz w celu dopomagania do zbawienia dusz Chryściанъ tamecznych. Corocznie ma być zbierana składka dla Grobu św. w obrębie całej monarchii austriackiej, a sześciu Franciszkanów austriackich ma być ciągle utrzymywanych w Palestynie. Dozór nad tym kommissoryatem poruczony został Arcybiskupowi Wiedeńskiemu. W roku 1842 zebrano dobrowolnych ofiar przeszło 50,000 zł. reń; w roku zaś 1843 35,000 zł. reń.

Франція.

Парижъ, 16 Февраля.

Тогда какъ французскій кабинетъ все свое вниманіе обращаетъ на Англію, и требуетъ отъ Г. Пилла уступокъ относительно вопроса по закону объ осмотрѣ кораблей; — нѣкоторыя сѣверныя европейскія державы возобновляютъ предложенія свои на счетъ освобожденія Донъ-Карлоса. Со стороны нашего кабинета изъявлено желаніе, чтобы вопросъ этотъ, съ коимъ Франція хочетъ соединить справедливость и законность, основанныя на челоуколюбіи, рѣшенъ былъ на общемъ европейскомъ конгрессѣ, съ тѣмъ однако же, чтобы сіе послѣдовало безъ малѣйшаго стѣсненія свободы вопроса о бракосочетаніи Королевы Изабеллы. Сіе послѣднее условіе предложено единственно по вниманію къ кортеамъ, кои уже прежде объявили, что ни подъ какимъ предлогомъ недопустятъ посторонняго вмѣшательства въ это дѣло. Не смотря на искреннее желаніе французскаго кабинета освободить претендента какъ можно скорѣе, онъ однако все еще находится подъ строгимъ присмотромъ. Впрочемъ изъ Буржа сообщаютъ, что Донъ-Карлосъ имѣетъ все то, что только можетъ, если не усладитъ, то по крайней мѣрѣ сдѣлать спосною его участь. Отсюда часто посылаютъ ему деньги, при посредствѣ либеральнаго банкира.

— Вознагражденіе Пritchара включено въ бюджетъ морскаго министерства, и отнесено на счетъ чрезвычайныхъ издержекъ. Кабинетъ надѣется избѣжать такимъ образомъ дальнѣйшихъ преній по этому неприятому дѣлу.

— Между Голландією и Францією заключенъ трактатъ относительно взаимной выдачи бѣглыхъ уголовныхъ преступниковъ; политическіе преступники исключены изъ сего трактата.

17 Февраля.

На сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, министръ юстиціи предложилъ проектъ закона относительно уплаты недоимки по Почетному Легіону: По силѣ 4-й статьи, остатки суммъ Почетнаго Легіона, назначаются въ пенсію для тѣхъ, кои пожалованы были въ кавалеры онаго до 6 го Августа 1814 года. За симъ, Г. Изамберъ излагалъ свой проектъ относительно ответственности агентовъ правительства, который однако же отвергнутъ былъ палатою.

— Послѣдніе засѣданіе палаты парижскаго суда исправительной полиціи посвящено было исключительно дѣлу, которое обращаетъ на себя живѣйшее участіе высшаго общества столицы. Дѣло сіе состояло въ томъ, что хотѣли распространить строгость закона на тѣ лица, кои, принадлежа къ честнымъ и даже знатнымъ семействамъ, не ужасаются принимать участія въ постыдномъ ремеслѣ шайки, известной подъ именемъ Грековъ, то есть людей, кои посредствомъ левкости пальцевъ обманываютъ въ карточной игрѣ. Эти обманщики, подъ маскою своихъ менъ и блестящей жизни, вкрадывались въ знакомства съ богатыми молодыми людьми и знатными иностранцами, и безжалостно пользовались неопытноію ихъ. Въ числѣ обвиненныхъ поименованы: Валькеръ, Дамберъ - Пейронне, Дрюммонъ - Барингъ, Оглоби и Д-ца Колье; сія послѣдняя обвинена въ участіи съ Дрюммонъ-Барингомъ, коего полиція не успѣла еще захватить. Два германскіе барона и одинъ молодой Французъ подали прошеніе, въ коемъ жалуются, что у нихъ выиграло 25,000 фр. Известный фокусникъ Филиппъ, приглашенъ былъ въ судъ, какъ опытный и искусный челоуекъ въ этомъ дѣлѣ, для объясненія своего мнѣнія о найденныхъ, въ квартирахъ оговоренныхъ, картахъ; онъ объявилъ, что карты эти такъ сдѣланы, что могли быть полезны тому, кто умѣлъ пользоваться ими; однимъ словомъ, это были карты подрѣзанныя (*bizeautés*). Въ оправданіе своего мнѣнія, Г. Филиппъ показывалъ этими картами разныя фокусы, удивившіе всѣхъ членовъ судилища и собравшую публику. Дѣло сіе отсрочено до слѣдующей недѣли.

— Члены комисіи, разсматривающей проектъ о суммахъ на тайные расходы, собрались назначили докладчикомъ отъ себя г-на Дебелейма, большинствомъ 6 голосовъ противъ 3, которые были въ пользу г-на Одильона-Барро. Теперь ежедневно бывають собранія депутатовъ у Гг. Тьера,

Франція.

Парижъ, 16 лутега.

Кiedy gabinet francuzki całą swą uwagę zwraca na Anglię, i oczekuje od P. Peel powołności we względzie kwestyi dotyczącej prawa przegladania okrętów; tymczasem kilka mocarstw północnych uczyniło znówu propozycje we względzie uwolnienia Don Karlosa. Ze strony gabinetu naszego odpowiedziano na to powtórzeniem życzenia, aby tę kwestyę, przy której Francya pragnie połączyć słusznosc i prawość z zasadami ludzkości, rozstrzygnięto na powszechnym kongressie europejskim, z tym wszakże wyraznym warunkiem, iżby to nie ubliżalo w niczemъ swobodzie zamęscia Królowej Izabelli. To zastrzeżenie uczynione zostało jedynie ze względu na Kortezy, które już dawniej oświadczyły, że pod żadnymъ pozoremъ nie ścierpią obcego mięszania się w tymъ względzie. Pomimo szczerego życzenia gabinetu francuzkiego, aby niewoli Pretendenta ile możności jak najprędzej koniec położyć, jest on jednakże bardzo ściśle strzeżony. Wszakże dowiadujemy się z Bourges, że mu nie zbywa na niczemъ, co jego tam pobyt jeżeli nie przyjemnym, to przynajmniej znośnymъ uczynić może. Ztąd posyłają mu często pieniądze, i to za pośrednictwemъ bardzo liberalnego bankiera.

— Wynagrodzenie Pritcharda ma być wypłacone z budżetu ministerstwa marynarki, i to z rubryki nadzwyczajnychъ wydatków. Gabinet spodziewa się uniknąć przez to dalszychъ rozpraw w tej przykrzej sprawie.

— Pomiędzy Hollandyą a Francyą zawarty został traktat kartelowy względemъ wzajemnego wydawania zbiegłychъ ciężkichъ zbrodniarzy; przestępcy polityczni są od tego traktatu wyłączeni.

Dnia 17 лутега.

Na dzisiejszemъ posiedzeniu Izby Deputowanych, Minister sprawiedliwości przelożył projekt do prawa względemъ wypłaty zaległości Legii Honorowej. Według 1 go art., przewyżki aktywowe Legii honorowej mają być użyte na pensye dożywotnie dla tych, którzy przed 6 sierpnia 1814 roku otrzymali stopień kawalera. Następnie P. Isambert rozwinął swój projekt względemъ odpowiedzialności agentów rządowych, który jednak przez Izbę odrzucony został.

— Ostatnie posiedzenie Izby Sądu Paryzkiego policji poprawczej było wyłącznie zajęte sprawą żywo obchodzącą wyższe towarzystwa stolicy. Chodziło o rozciągnięcie surowości prawa na osoby, które, należąc do rodzin uczciwychъ i nawet znakomychъ, nie wzdrygają się brać udziału w ohydnychъ przemysle bandy, znanej pod nazwiskiemъ Грековъ, to jest ludzi, którzy zrecznością palcówъ dopomagają fortunie w grze kartowej. Te oszusty, pod maską swychъ imion i wystawnego życia, wkradali się do znajomości bogatychъ młodychъ ludzi i znakomychъ cudzoziemców, i niełitościwie korzystali z ichъ niedoświadczenia. Oskarżeni są w liczbie siedmiu: Walker, Dambert, Peyronnet, Drummon-Baring, Oглобы i panna Caille; ta ostatnia jako spółniczka Drummon Baringa, którego policja jeszcze schwytacъ nie zdołała. Dwaj Baronowie Niemieccy i jeden młody Francuz zanieśli skargę o ograniczenie ichъ na summę 25,000 fr. Znany kuglarz Philippe, wezwany do sądu jako biegły, dla dania swego zdania o kartachъ znalezionychъ w mieszkaniachъ oskarżonychъ, oświadczył, że te karty były takъ urządzone, iż musiały sprzyjać temu, kto umiał ichъ używać; jednemъ słowemъ, były to karty poderznięte (*bizeautés*). Na poparcie swego zdania, Philippe pokazywał z temiż kartami rozmaite sztuki, które zadziwiły trybunałъ i zgromadzoną publiczność. Sprawa ta odłożoną została do następnego tygodnia.

— Kommissya funduszów tajnych, zebrała się onegdaj i mianowała swymъ sprawozdawcą P. Debelleyme; większością 6 głosówъ przeciwъ 3, które otrzymał P. Odillon Barrot. Teraz codziennie odbywają się zgromadzenia deputowanychъ u PP. Thiers, Billault, Hartmann i Fulchiron, dla skreślenia planu działania przy rozprawachъ

Билло, Гартманна и Фюльшерона, для составления плана действий во время прений о суммах на тайные расходы. В *Commerce* пишут, что г-нъ Гизо употребляет всевозможныя старанія, для приобретения большинства при предстоящей борьбѣ. Говорятъ, что онъ послалъ даже за маркизомъ Далматскимъ, съ тою цѣлю, чтобы имѣть на своей сторонѣ однимъ голосомъ болѣе. Министръ иностранныхъ дѣлъ объявилъ, что тогда только останется въ кабинетѣ, когда на сторонѣ его окажется большинство 40 голосовъ. Увѣряютъ также, будто одна изъ значительныхъ особъ объявила, что 40 голосовъ большинства было бы удачнымъ результатомъ, 30 достаточнымъ, а 25 такимъ, что можно бы еще остаться при управленіи дѣлами.

— Труды бюджетной комиссіи идутъ не слишкомъ успѣшно, и по выслушаніи министровъ она ничего еще не произнесла рѣшительнаго. Большинство комиссіи требуетъ, какъ говорятъ, значительнаго уменьшенія числа войскъ, но военный министръ сильно тому сопротивляется.

— Полковникъ Юсуфъ, женихъ племянницы графа Гильемино, отрекъ отъ исламизма и принялъ католическую вѣру. Восприемниками при св. крещеніи были г-нъ Жантис де Бюси и его супруга. Полковникъ Юсуфъ имѣетъ 36 лѣтъ отъ роду. Говорятъ, что онъ будетъ произведенъ въ генераль-майоры и назначенъ комендантомъ въ Оранъ.

— Говорятъ, что на елисейскихъ поляхъ будетъ построенъ огромный дворецъ, въ коемъ будетъ помѣщаться: 1) черезъ каждыя 5 лѣтъ, выставка произведеній промышленности; 2) ежегодно, выставка изящныхъ искусствъ; 3) выставка цвѣтовъ; 4) въ семь дворцѣ будутъ происходить всѣ торжества и концерты; 5) тамъ же будетъ устроенъ зимній садъ, за входъ въ который будетъ платиться по 20 сантимовъ.

— Префектъ Сенскаго департамента графъ Рамбюто, потребуетъ скорѣе отъ парижскаго городского совѣта 100,000 франковъ на сооруженіе въ Парижѣ конной статуи Людовика Филиппа.

18 Февраля.

На сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ г-нъ Дебелеймъ прочелъ первоначально докладъ комиссіи о кредитѣ на тайные расходы; послѣ чего, отъ имени большинства сей же комиссіи предложилъ, чтобы палата, одобреніемъ сего проекта закона, изъявила свое довѣріе къ настоящимъ министрамъ, политику коихъ большинство комиссіи одобряетъ. Засимъ докладчикъ прочелъ проектъ закона, который имѣетъ быть разсмотрѣнъ послѣ завтра. Потомъ полковникъ Лепинасъ излагалъ свое предложеніе объ уплатѣ недомочнаго жалованья по Почетному Легіону, но требовалъ, чтобы пренія по сему предмету были отсрочены, потому что канцлеръ представилъ проектъ подобнаго содержанія. Палата согласилась на это требованіе, и наконецъ разсмотрѣвала законъ о выкупѣ выпущенныхъ въ оборотъ акцій на каналы.

— Палата депутатовъ до сего времени не рѣшилась еще на счетъ тактики, какой должно держаться при разсмотрѣніи вопроса о тайныхъ расходахъ, тѣмъ болѣе, что мнѣнія по сему предмету различны. Г-нъ Тьеръ противится всякаго рода преніямъ и требуетъ немедленнаго собранія голосовъ, а г-нъ Одиллонъ-Барро на это не соглашается; такъ какъ онъ имѣетъ сильное вліяніе на оппозицію, то сія партія, вѣроятно, приметъ участіе въ сужденіяхъ. Члены консервативной партіи дѣйствуютъ энергически; они надѣются имѣть на своей сторонѣ большинства 35 голосовъ.

— На восточной границѣ Альжиріи, въ Джеммъ-Газуатѣ, будетъ учрежденъ временный военный постъ. До сихъ поръ Абд-эль-Кадеръ не предпринималъ еще никакихъ движеній; но при всемъ томъ, за нимъ безпреставно наблюдаютъ, какъ въ Альжиріи, такъ и въ Марокко. Въ особенности опасаются, чтобы ему не удалось распространить смутенія и беспорядковъ въ мароккеской имперіи, или овладѣть тамошнимъ престоломъ. Последнія донесенія изъ Альжира получены по 7-е Февраля. Окрестности города были тогда покрыты снѣгомъ, чего не случалось еще при французскомъ правленіи сего странаго. Предводители арабскихъ племенъ, бывшіе во Франціи, возвратились уже домой.

— Турецкій посланникъ при лондонскомъ дворѣ, Саримъ-Эффенди, прибылъ на французскомъ пароходѣ *Scamandre*, 12 Февраля въ Марсель со свитою.

— Почтовые сообщенія по всемъ трактамъ чрезвычайно затруднительны, по причинѣ большихъ снѣ-

надъ тымъ предметомъ. *Commerce* twierdzi, że P. Guizot dokłada wszelkich starań, aby sobie zapewnić większość nadchodzącej walce; miał nawet posłać rozkaz przybycia Margrabiemu Dalmacyi, aby uzyskać jeden głos więcej. Trwa albowiem w tym postanowieniu, że tylko wtedy zostanie u steru rządu, kiedy otrzyma większość 20 głosów. Zapewniają także, iż znakomita osoba oświadczyła, że 40 głosów większości byłyby pięknym wypadkiem, 30 dostatecznym, a 25 takim, że możnaby zatrzymać kierunek spraw.

— Kommissya budżetowa nie zbyt daleko zaszła w swęj pracy, gdyż po wysłuchaniu Ministrów, nie jeszcze ostаточно nie wyrzekła. Większość kommissyi ma być za znacznym zmniejszeniem wojska, czemu jednak mocno się opiera Minister wojny.

— Półkownik Jussuf, który zaślubił siostrzenicę Hrabiego Guilleminot, wyrzekł się islamizmu, i przyjął wiarę katoliczką. Rodzicami chrzestnymi byli P. Genty de Busy i jego małżonka. Półkownik Jussuf ma lat 36; mówią, że zostanie mianowany Jenerał Majorem i komendantem wojskowym Oranu.

— Na Polach Elizejskich ma być wystawiony olbrzymi pałac. Będzie on używany: 1) na wystawę przemysłową co lat pięć się odbywającą; 2) na coroczną wystawę sztuk pięknych; 3) na wystawę kwiatów; 4) na wielkie uroczystości narodowe i koncerty; 5) na wspaniały ogród zimowy, do którego wejście ma kosztować dwadzieścia centimów.

— Prefekt departamentu Sekwany, Hrabia Rambuteau, zażądał wkrótce od rady miejskiej Paryża 100,000 franków, na wystawienie w stolicy konnego posągu Ludwika-Filipa.

Dnia 18 lutego.

Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Deputowanych, P. Debelleyme odczytał naprzód sprawozdanie kommissyi względem kredytu na wydatki tajne; poezem, w imieniu większości téjże kommissyi wnosil, aby Izba, przez przyjęcie tego projektu do prawa, dała dowód zaufania swego terażniejszym Ministrom, których politykę w ogólności większości kommissyi pochwala. Następnie sprawozdawca odczytał sam projekt do prawa, którego rozbiór nastąpi po jutrze. Dalej Półkownik Lespinasse rozwijał swój wniosek o wypłacie zaległego żołdu legii honorowej; żądał jednak, aby rozprawy nad tym projektem odłożono na później, z powodu, iż już sam kanclerz przedstawił wniosek podobnejże treści. Izba zgodziła się na to żądanie, i w końcu zajęła się prawem wykupu, będących w obiegu akcyj na kanały.

— Stronnictwo opozycyjne w Izbie Deputowanych, dotychczas jeszcze nie ułożyło pewnego planu działania przy kwestyi funduszów tajnych, gdyż zdania w tym przedmiocie są podzielone. P. Thiers jest przeciw wszelkim rozprawom, i chce zaraz głosowania; P. Odillon Barrot nie zgadza się na to; a że ostatni ma więcej wpływu na opozycyę, przeto zapewne to stronnictwo weźmie udział w rozprawach. Konserwatyści okazują wiele energii i spodziewają się 35 głosów większości.

— Ma być postanowione założenie tymczasowego posterunku wojskowego w Dzemm Gazauat, na wschodniej granicy kraju Algierskiego. Dotychczas wprawdzie Abd-el-Kader nie uczynił jeszcze żadnego poruszenia; zawsze jednak jest on powodem ciągłej ostrożności, tak w Algierji jak i w Marokko. Szczególniej obawiają się, aby mu się nie udało rozszerzyć zaburzenia i anarchii w państwie Marokkańskiem i owdłnąć tomiecznym tronem. Ostatnie wiadomości z Algieru dochodzą do d. 7 b. m. Wszystkie okolice miasta były wtedy okryte sніgiem, co się nie zdarzyło od czasu zajęcia tego kraju przez Francuzów. Naczelnicy Arabsey, którzy zwiedzali Francyę, powrócili już do kraju.

— Sarim-Efendi, Poseł turecki przy dworze Londyńskim, który wsiadł w Stambule na parostatek francuzki *Scamandre*, przybył dnia 12 go lutego do Marsylii, z orszakiem czterdziestu osób.

— Związki pocztowe we wszelkich kierunkach są nadzwyczaj nieregularne, z powodu ogromnych sніgów.

говъ. Въ южной Франціи снѣга гораздо болше, чѣмъ въ сѣверной, но съ этой стороны почта очень опаздываетъ; Прусскія газеты отъ 12 и 13 Февраля получены двумя днями позже обыкновеннаго. Ночью холода бываютъ довольно сильны, но снѣгъ не пересталъ падать, и при умѣренной температурѣ, можно надѣяться, что исправный ходъ почты будетъ возстановленъ.

19 Февраля.

По полученіи отъ герцога Нассаускаго увѣдомленія о кончинѣ его супруги и принца Фридриха Вильгельма Нассаускаго, наложенъ при королевскомъ дворѣ трауръ на восемь дней, съ 20 по 27 сего мѣсяца.

— Вчера, въ засѣданіе палаты депутатовъ, министръ публичныхъ работъ г-нъ Дюмонъ, предложилъ проекты желѣзныхъ дорогъ изъ Парижа къ бельгійской границѣ и изъ Крейля къ Сенъ-Кантенъ. Изъ содержания сихъ проектовъ видно, что, правительство принимаетъ на себя постройку этихъ дорогъ, которыя потомъ будутъ отдаваться въ арендное содержаніе, впрочемъ не болѣе какъ на 50 лѣтъ. Расходы, употребленные на сію постройку, будутъ возвращаемы правительству обществами держателей, обязанными, сверхъ того, имѣть свои паровыя машины. Общества, коимъ отданы будутъ правительствомъ въ содержаніе желѣзныя дороги, обязаны вносить впередъ въ депозитную кассу 20 процентовъ со всего капитала, а какъ расходы на сѣверную дорогу составить 180 милл., то въ означенную кассу должны немедленно поступить 36 милліоновъ франковъ.

— Сегодняшнее засѣданіе палаты перовъ было весьма непродолжительно. Постановлено, чтобы 24-го числа было публичное засѣданіе палаты, послѣ чего перы отправятся въ отдѣленія, для разсмотрѣнія предложенія графа Дарю, и проекта о заведеніяхъ для поливанія полей, представленнаго палатою депутатовъ.

— Сегодня, г-нъ Дропъ-Жакленъ представилъ прошеніе съ множествомъ подписей, въ коемъ требуютъ преній о проектѣ второстепеннаго воспитанія. За сѣмъ представлено прошеніе 1,500 офицеровъ, пользующихся безрочнымъ отпускомъ, и ходатайствующихъ о внесеніи въ бюджетъ 50,000 франковъ, на назначеніе имъ денежныхъ пособій. Наконецъ приступлено къ разсмотрѣнію проекта о выкупѣ акцій на каналы, который принятъ 191 голосомъ противъ 11.

— Въ журналѣ *Afrique* пишутъ, что многіе изъ членовъ палаты перовъ и депутатовъ, намѣреваются основать въ Алжиріи земледѣльческія колоніи. Изъ Филиппвиля сообщаютъ, что г-нъ Фердинандъ Барро, купилъ близъ города отъ 1,000 до 2,000 гектаровъ земли, которые намѣренъ раздѣлить между 40 фермами. Говорятъ, что военный министръ благопріятствуетъ сѣмъ намѣреніямъ.

— Спокойствіе, господствовавшее съ нѣкотораго времени во Французско-африканскихъ владѣніяхъ, было совершенно неожиданно нарушено въ Оранѣ. Позиди Сиди-Бель-Аббесъ, находящаяся въ 18 французскихъ миляхъ отъ Орана къ югу, занята укрѣпленнымъ лагеремъ, въ коемъ расположены баталіонъ легкой пѣхоты и два эскадрона спаговъ. Начальникъ сей позиціи, получивъ извѣстіе, что у союзныхъ племенъ захвачено нѣсколько штукъ скота, выступилъ 31 Января съ отрядомъ кавалеріи. Черезъ нѣсколько часовъ по выступленіи этого отряда, въ 10 часовъ утра, когда солдаты расположились обѣдать, человекъ 60 Арабовъ появились при входѣ въ лагерь. Не видно было, чтобы они были вооружены. На цѣпи они сказали, что идутъ къ начальнику съ жалобою. Часовой пропустилъ переднихъ, но, начиная подозрѣвать, хотѣлъ задержать остальныхъ гостей, но въ ту же минуту былъ убитъ изъ пистолета. Толпа этихъ фанатиковъ, доставъ изъ подъ одежды оружіе, бросилась на солдатъ, которые не смотря на внезапность нападенія, успѣли схватить оружіе и занять всѣ выходы изъ лагеря, такъ, что ни одинъ изъ Арабовъ не избѣжалъ смерти. На полѣ битвы осталось 58 труповъ Арабовъ, но и Французы потеряли 30 чел. убитыми и ранеными. Говорятъ, что поводъ къ этому набѣгу подалъ одинъ М.р. бутъ, который прибывъ съ запада, рассказывалъ, что императоръ Абдъ-эль-Рыманъ свергнутъ съ престола, за то, что заключилъ миръ съ Французами, и что онъ самъ присланъ новымъ властелиномъ, который поручилъ ему изгнать Христіанъ изъ Африки. Этотъ прищелецъ, рассказами и просьбами своими возбудилъ

Въ połудниowej Francji śniegi są daleko większe, aniżeli w północnej, j. dnakże i z tych stron poczty spóźniają się nadzwyczajnie, a dzienniki Pruskie z d. 12-go i 13-go b. m., przybyły we dwa dni później niż zwykle. W nocy zimna są dosyć mocne; jednak śnieg już nie pada, a że we dnie czas jest łagodny, przeto można się spodziewać, iż regularny bieg poczt zostanie wkrótce przywrócony.

Dnia 19 lutego

W skutku noty Xięcia Nassauskiego, zawiadamiającej o śmierci jego małżonki, tudzież Xięcia Fryderyka Wilhelma Nassauskiego, dwór Królewski włożył żałobę na dni ośm, poczynając od 20-go do 27-go b. m.

— W ciągu wczorajszego posiedzenia Izby Deputowanych, Minister prac publicznych, P. Damon, przedstawił projekt kolei żelaznych: z Paryża do granicy Belgijskiej i z Creil do St. Quentin. Projekta te stanowią, że rząd ma budować koleje, a użycie ich wydzierżawiać najwięcej na lat 50. Koszta budowy mają być zwracane rządowi przez stowarzyszenia przedsiębiorców, które zarazem są obowiązane dostarczyć lokomotywy. Na przyszłość, te stowarzyszenia, którym rząd odstąpi drogi żelazne, będą musiały opłacać naprzód do kasy depozytowej 20 procent od kapitału zakładowego; a że kolej połnocna ma kosztować 180 milionów, przeto wkrótce wpłynię do tej kasy 36 milionów fr.

— Dzisiejsze posiedzenie Izby Parów było nadzwyczaj krótkie. Postanowiono, że Izba odbędzie dnia 21-go posiedzenie publiczne; poczem Parowie udali się do biór, dla roztrząsania wniosku Hrabiego Daru, i projektu o zakładach skrapiania łąk, podanego przez Izbę Deputowanych.

— Dzisiaj, w Izbie Deputowanych, P. Larochejacque-lin przedstawił petycję, opatrzoną licznymi podpisami, a żądającą rozpraw nad projektem o wychowaniu. Dalej przedstawiono prośbę 1,500 oficerów mających urlopy nieograniczone, i żądających umieszczenia w budżecie sumy 50,000 franków na ich wsparcie. W końcu, przystąpiono do rozbioru prawa o wykupieniu akcji na kanały, które przyjęto większością 191 głosów przeciw 111.

— Dziennik *Afryka* donosi, że wielu członków Izby Parów i Deputowanych zamierza zakładać w Algierii osady rolnicze. Z Philippeville piszą, że, P. Ferdinand Barrot, zakupił w sąsiedztwie miasta 1,000 do 2,000 hektarów gruntu, które ma rozdzielić między 40 dzierżawców. Minister wojny ma być przychylny tym zamiarom.

— Pokój panujący od niejakiego czasu w posiadłościach francuzkich w Afryce, został niespodzianie przerwany w prowincyi Oranu. Posterunek Sidi-Bel-Abbes, leżący o 18 mil franc. na południe od Oranu, składa się z warownego obozu, w którym stoi batalion lekkiej piechoty z dwoma szwadronami Spahów. Dowódca tego posterunku, wyruszył był z jazdą dnia 31 stycznia, otrzymawszy wiadomość, że sprzymierzonym pokoleniom zabrano gwałtem kilka sztuk bydła. W kilka godzin potem, o 10 ej z rana, gdy żołnierze siedzieli przy jedzeniu, około 60 Arabów ukazało się przy wnieściu do obozu. Nie widać było, aby mieli broń jaką; żołnierzowi zaś, stojącemu na straży oświadczyli, że mają zanieść skargę do komendanta. Żołnierz wpuścił idących naprzód; wkrótce jednakże powziął niejakie podejrzenie, i chciał zatrzymać następnych, lecz w téjże chwili wystrzał z pistoletu położył go trupem. Fanatycy dobywają z pod płaszców ukrytą broń i nderzają na żołnierzy. Ci, chociaż niespodzianie napadnięci, porywają się również do broni i osadzają wszystkie wyjścia z obozu, z którego żaden Arab żywe nie wyszedł; 58 trupów zebrano z pobojowiska; ale i Francuzi mieli 30 zabitych i rannych. Powiadają, że powodem do téj napaści był Marabut, który przed kilku dniami przybywszy z zachodu, rozgłaszał, że Cesarz Abd-el-Rohman, za pokój z Francuzami, został złożony z tronu; on zaś, jest posłańcem nowego władcy, który mu polecił wypędzić Chryścian z Afryki. Namowami i prośbami zapalił fanatyzm dwóch duarów, i skłonił je do uderzenia na załogę posterunku Sidi-Bel-Abbes.

фанатизмъ въ двухъ даурахъ, и склонилъ ихъ къ нападенію на позицію Сиди-Бель-Абесъ.

А н г л и я.

Лондонъ 15 Февраля.

Совѣщанія парламента. Засѣданія нижней палаты 12-го и 14-го с. м. Общаннаго сэръ Робертъ Пилемъ распоряженія по части финансовъ ожидаютъ съ такимъ нетерпѣніемъ, что пренія по прочимъ предметамъ вовсе были не жарки, и засѣданіе, 13-го Февраля, было не занимательно. Сэръ Чарльсъ Непиръ требовалъ учрежденія комитета для изслѣдованія, на что именно израсходованы суммы съ 1835 года, предназначаемыя на содержаніе флота, и повторилъ прежнее неосновательное обвиненіе, что французскій флотъ въ лучшемъ состояніи, нежели англійскій. Сэръ Джоржъ Кокборнъ опровергалъ это мнѣніе, и предложеніе отвергнуто 93 голосами противъ 32.

На засѣданіи 14-го числа, сэръ Робертъ Пилъ внесъ наконецъ свой финансовый проектъ, такъ давно ожидаемый. Министръ, объяснивъ палатѣ, что въ финансовомъ году, оканчивающемся 5 го Апрѣля 1845 года, правительство ожидало, что доходы будутъ превышать расходы 3,357,000 ф. ст., и сообщивъ, что результатъ превзошелъ ожиданія, потому что по поводу распространенія торговли и приращенія отъ взноса пошлинъ въ означенномъ году излишекъ составляетъ 5 мил. ф. ст., разсматривалъ вопросъ, можетъ ли быть взимаема, въ такомъ положеніи дѣлъ, подать съ доходовъ, — и разрѣшилъ этотъ вопросъ утвердительно, доказавъ, что больше настоящей бережливости не льзя ввести въ государственной службѣ, а флотъ и артиллерія требуютъ значительнаго увеличенія своихъ штатовъ, и по этому-то бюджету на наступающій годъ, расходы будутъ состоять изъ 49,690,000 ф. ст., а доходы, включая въ то число подать съ доходовъ, — 51,100,000 ф. ст. Послѣ достаточнаго объясненія касательно необходимости подати съ доходовъ, министръ сообщилъ палатѣ предположенія правительства, въ случаѣ продолженія сей подати. По зрѣломъ соображеніи, кабинетъ мнѣніемъ полагаетъ, что такъ какъ доходы превышаютъ расходы, то лучше всего было бы уменьшить пошлины для оживленія торговли и усиленія благосостоянія края, и потому предлагаетъ: 1) Уменьшить пошлину съ сахара, такъ, чтобы иностранный сахаръ, не обрабатываемый Неграми, могъ соперничать съ сахаромъ колоній Великобританіи. Предполагаемое пониженіе пошлины около 1½ пенса на фунтъ сахара, уменьшитъ сборъ таможенъ 1,300,000 въ годъ. 2) Отмѣнить всѣ отпускныя пошлины. Отмѣнить пошлину со всѣхъ менѣе важныхъ сырыхъ произведеній, употребляемыхъ на фабрикахъ. Число статей тарифа, къ коимъ сіе относится, доходитъ до 430, а доходъ съ нихъ до сего времени простирался до 320,000 ф. ст. 4) Отмѣнить ввозную пошлину съ хлопчатой бумаги, составляющую среднимъ числомъ 680,000 ф. ст. въ годъ. Кроме того, сэръ Робертъ Пилъ предлагалъ еще нѣкоторыя измѣненія въ акцизѣ, а равно отмѣну нѣсколькихъ незначительныхъ податей, отягчающихъ производство нѣкоторыхъ произведеній промышленности края, такъ на-примѣръ, стекла. Для приведенія въ исполненіе всѣхъ сихъ распоряженій, столь важныхъ для благосостоянія государства, министръ полагалъ непремѣннымъ условіемъ, чтобы подать съ доходовъ оставлена была еще на три года. Рѣчь свою, продолжавшуюся болѣе трехъ часовъ, министръ заключилъ желаніемъ, чтобы пренія по сему предмету начались 17-го с. м. За симъ палата отсрочила свое засѣданіе.

— По послѣднимъ письмамъ изъ Вальпараисо отъ 3-го Ноября, контръ-адмиралъ Гамеленъ прибылъ въ тамошнюю гавань и приготовился въ дальнѣйшій путь, въ Отаити. Онъ объявилъ между прочимъ, что везетъ подарки для Королевы Помаре, которая снова будетъ возведена на престоль. Отаитяне, какъ сообщаютъ въ сихъ письмахъ, все еще сопротивляются Французамъ.

— Во всей Англійи выпали глубокіе снѣга, такъ, что въ нѣкоторыхъ мѣстахъ ѣзда по желѣзнымъ дорогамъ сдѣлалась весьма затруднительною. Королева приказала привезти изъ Брайтона въ Виндзоръ санн, потому что при теперешнихъ морозахъ можно ожидать въ семь году прекраснаго зимняго пути.

А н г л и я.

Лондонъ, 15 лутега.

Обряды Парламента. Посѣденія Избы Нижней д. 13 и 14 лутега. Занятіе повсѣлече, зъ какимъ ожиданіемъ заповѣданого przez Sir Roberta Peel rozporządzenia skarbowego, sprawa, że wszelkie inne rozprawy odbywają się nader oziębłe; z tego też powodu posiedzenie 13-go lutego było małego interessu. Sir Charles Napier żądał wyznaczenia komitetu, dla sprawdzenia, w jaki sposób od r. 1835 użyte zostały pieniądze, uchwalone na marynarkę, i powtórzył dawniejszą bezzasadną skargę, że marynarka francuzka na lepszej znajduje się stopie niż angielska. Twierdzenie to zbijał dowodnie Sir George Coeburn, poczem wniosek odrzucono 93 głosami przeciw 32.

Na posiedzeniu dnia 14-go, Sr Robert Peel wystąpił nakoniec ze swoim planem finansowym, na który tak długo oczekiwano. Minister, doniosłszy Izbie, że w roku finansowym, kończącym się 5 go kwietnia 1845 r., skarb spodziewał się przewyżki dochodu nad wydatki w ilości 3 357,000 funt. szt., dodał w końcu, że skutek przewyższyl tę nadzieję: gdyż z powodu wzrostu handlu i większego wpływu z cel, przewyżka za rok pomieniony wyniesie przynajmniej 5 milionów f. s. Następnie roztrząsał kwestyę: czyli w takim stanie rzeczy, podatek od dochodów ma być nadal pobierany? Pytanie to rozwiązał w sposób potwierdzający, okazawszy, że większe oszczędności w służbie publicznej, nad zaprowadzone dotąd, miejsca mieć nie mogą, marynarka zaś i artyllerya wymagają koniecznie znacznego powiększenia swoich etatów; i że z tego powodu budżet na rok następny zawierać będzie wydatków 49,690,000 f. szt., przychodu zaś, włącznie z podatkiem od dochodów, 51,000,000 f. szt. Po dostatecznym udowodnieniu potrzeby utrzymania podatku od dochodów, Minister przelożył Izbie, co rząd uczynić zamierza, jeżeli podatek ten nadal będzie utrzymany. Po dojrzałym namyśle, gabinet jest tego zdania, że najkorzystniejszym użyciem przewyżki przychodu skarbowego, byłoby zmniejszenie opłat celnych, dla ożywienia handlu i podniesienia ogólnego dobraw kraju. Dla tego proponuje: 1) Zmniejszyć cło na cukier, tak, aby cukier obcy, byleby nie produkowany przez Negrów niewolników, mógł współubiegać się z cukrem osad Wielkiej Brytanii; — zamierzone zmniejszenie, wynoszące około 1½ pенса na funcie cukru, zmniejszy dochód celny o 1 300,000 funt. szt., rocznie. 2) Znieść wszystkie cła wywozowe. 3) Znieść opł ty celne od wszelkich materjałów surowych mniej ważnych, które do f. byk są potrzebne. Liczba artykułów taryfy, do których się to stosuje, wynosi 430 a dotychczasowy z nich dochód czynił 320 000 f. szt. 4) Znieść wszelkie cła wchodowe od bawelny, które teraz w przecięciu czyni rocznie 680 000 f. s. Prócz tego, Sir R. Peel proponował jeszcze niektóre zmiany w akcyzie, oraz zniesienie kilku małych podatków, obciążających produkcyя niektórych plodów przemysłu w kraju, up. szkła. Do wypełnienia wszystkich tych postanowień, dla dobra kraju tak ważnych, Minister kładł za nieodzowny warunek, aby podatek od dochodów był utrzymany na dalsze trzy lata. Zakończył wręcić mowę swoją, trwającą przeszło trzy godziny, życzeniem, aby rozprawy nad tym przedmiotem były zaczęte w dniu 17 m. b. m. Izba przystawszy na to, odroczyła swe posiedzenie.

— Według ostatnich listów z Valparaíso, z dnia 3 go listopada, Kontr-Admiral Hamelin przybył do tamiecznego portu i gotował się do niezwłocznej dalszej podróży do Oahiti. Oświadczał między innymi, iż wiezie подарки dla Królowej Pomare, którą znowu ma osadzić na tronie. Krajowcy Oahitey, jak donoszą listy z téj wyspy, ciągle jeszcze stawiają opór Francuzom.

— W całej Anglii wielkie spadły sніgi; w niektórych nawet miejscach, z powodu zasp, jazda po kolejach żelaznych bardzo jest utrudniona. Królowa kazała sprowadzić z Windsoru do Brighton sanie, gdyż przy trwających mrozach, długiej jeszcze w tym roku saniej spodziewać się n. leży.

— Лойдъ, разбившій умышленно въ Британскомъ музее дрянную вазу, объявился въ полицейскомъ судѣ, что сдѣлалъ это не съ дурнымъ намѣреніемъ, но въ припадкѣ нервного раздраженія. Судья, жалѣя, что неполнота законовъ не дозволяетъ ему опредѣлить соответственнаго вины наказанія, приговорилъ Лойда къ уплатѣ 3 фунт. стерл., т. е. за стеклинный колпакъ, принадлежащій музею, въ коемъ хранилась ваза; въ случаѣ же неплаты, — къ трехмѣсячной работѣ въ исправительномъ домѣ. Такъ какъ Лойдъ не былъ въ состояніи заплатить 3 фунт. стерл., то былъ отправленъ въ исправительный домъ.

16 Февраля.

Журналы не имѣли еще, какъ кажется, времени вполне оцѣнить финансовыя преобразованія сэра Роберта Пила. *Times* выражается насмѣшливо о томъ съ какою поспѣшностію исполнилъ вчера сэръ Робертъ Пилъ свое порученіе и т. кже иронически желаетъ ему успѣха въ выборѣ представленныхъ къ отмамъ податей. Журналъ этотъ полагаетъ, что нужно было болѣе времени для совѣщаній о временномъ продолженіи подати съ доходовъ. Главный органъ партіи виговъ *Morning Chronicle* вполне одобряетъ онованія сэра Роберта Пила, и общается содѣйствіе виговъ, но не соглашается на продолженіе подати съ доходовъ.

— Въ *Morning Chronicle* утверждаютъ, что принцъ Альбертъ получитъ вскорѣ титулъ Короля супруга (*King Consort*), вмѣсто принца супруга (*Prince Consort*), при чемъ получаемое имъ содержаніе будетъ значительно увеличено. Въ то же время, въ арміи и во флотѣ будетъ большое производство.

— Сегодня поутру, на корабельной верфи въ Чаттамъ случился пожаръ, по причинѣ коего многія строения сгорѣли. Опасались чтобы огонь не достигъ военныхъ кораблей; но прибывшимъ офицерамъ съ людьми удалось погасить огонь въ нѣсколько часовъ.

— Одинъ изъ французскихъ артистовъ прибылъ, по повелѣнію Короля Лудвика Филиппа, въ Лондонъ, съ тою цѣлю, чтобы снять портреты съ членовъ Лондонской корпораціи. Портреты сіи нужны для составленія картинъ, изображающій тотъ моментъ, когда корпорація сія вручала Королю привѣтственный адресъ.

— Съ пришедшимъ, 10-го числа с. м., въ Суутгамтонъ, Вестъ Индскимъ пароходомъ *Dee*, не получено ожидаемыхъ извѣстій изъ Мексики. Въ Верра Крустъ со дня ожидали Сантаны, и тамошній губернаторъ, на кануѣ отплытія парохода, объявилъ городъ состоящимъ въ осажденномъ положеніи и готовился къ защитѣ, для чего постоянно строятъ укрѣпленія. Довытъ не было никакой стѣны съ войскомъ Сантаны, состоящимъ изъ 5,000 пѣхоты и 2,000 кавалеріи; жители края вообще довольны настоящимъ правительствомъ. Носились слухи, что Сантана нашелъ убѣжище на англійскомъ кораблѣ.

— По донесенію смотрителей Британскаго музея, есть надежда, что разбитая Портландская ваза можетъ быть спаяна, такъ что не останется никакихъ слѣдовъ поврежденія.

Турція.

Константинополь, 29 Января.

Вотъ содержаніе послѣдняго Султанскаго гатти-шерифа, о коемъ мы упоминали: „Преданный мнѣ Визирь! Разные гатти-шерифы, издаваемые мною со времени моего вступленія на престолъ, имѣли цѣлю упрочить спокойствіе и благосостояніе моихъ подданныхъ, и такимъ образомъ утвердить религію и о безопасности государства. Да знаютъ всѣ, что это — единственный предметъ всегдашнихъ моихъ желаній. И потому повелѣваю вамъ и всѣмъ министрамъ, чтобы предприняты были всѣ мѣры къ достиженію этой цѣли. А чтобы осуществить сія желанія, необходимо начать съ разсѣванія грубаго невѣжества, этого пятна общества, осуждаемаго вѣрою и здравымъ разсудкомъ. Въ этихъ благихъ видахъ предписываю вамъ учредить училища на всѣхъ пунктахъ имперіи, и употребить всѣ старанія къ распространенію народнаго просвѣщенія. Я намѣренъ также основать въ Константинополь обширный госпиталь, въ коемъ всѣ больные и шале могли бы найти приютъ, и т. д. Утверждаютъ,

— Ллойдъ, который въ музеемъ Британскимъ стлукъ умышленно вазу староżytнѣ, умачылъ сѣ передъ садѣмъ полиціи, зо попетлнл чынъ тен не зе злѣго заміару, алѣ в skutku chwіlowego wstrząsnienіa nerwowego. Sędzia, żalując, że niedostateczność prawa nie dozwala mu stosownej wymierzyć kary, skazal Lloyda na zapłacenie natychmiast trzech funt szterlingów, to jest, wartości rozbitej skrzynki szklanej, będącej własnością muzeum, w której wazę przechowywano, a w razie niezapłacenia, na trzy miesiące robot w domu poprawy. Gdy Lloyd nie był w stanie złożyć kwoty 3 funt. szt., wprost zatem do domu poprawy odprowadzony został.

Dnia 16 lutego.

Prasa periodyczna, jak się zdaje, nie miała jeszcze dosyć czasu do ocenienia w zupełności reform finansowych Sir R. Peel. *Times* wyraża się ironicznie względem poświęcenia, z jakim Sir R. Peel dopełnił wczoraj swego obowiązku, i również ironicznie życzy mu szczęścia w trudnym wyborze przedstawionych do zniesienia podatków. Dziennik ten mniema przytém, że potrzebna byłaby dłuższa zwłoka co do narad o tymczasowym przedłużeniu podatku od dochodów. Główny organ stronnictwa whigowskiego, *Morning Chronicle*, oddaje zupełne pochwały zasadom Sir R. Peel i przyrzeka mu wsparcie Whigów; nie chce jednak wcale przystać na dłuższe trwanie podatku od dochodów.

— Tenże dziennik zapewnia, że wkrótce Xięciu Albertowi nadany zostanie tytuł: Króla-mażonka (*King-Consort*) zamiast Xięcia-mażonka (*Prince-Consort*), przy czém znacznie będzie podwyższona płaca, jaką dotychczas pobiera. Również jednocześnie mają zajść znaczne awanse w armii i flocie.

— Dzisiaj rano, w warsztatach okrętowych w Chatham, wybuchł pożar, który zniszczył wiele budowli. Długi czas obawiano się, aby płomień nie ogarnął okrętów wojennych; jednakże udało się kilku oficerom, przybyłym wraz z ludnością, ugasić ogień w przeciągu kilku godzin.

— Jeden z artystów francuzkich przybył, z polecenia Króla Francuzów, do Londynu, dla zdjęcia portretów członków korporacji Londyńskiej, do obrazu, który ma przedstawiać wręczenie Monarsze przez tę korporację adresu z powitaniem.

— Zachodnio-Indyjski parostatek *Dee* przybył 10-go b. m., do Southampton; nie przywiózł jednak spodziewanych wiadomości z Meksyku. Santana był codziennie spodziewany w Vera-Cruz, gdzie, na dzień przed odejściem pomienionego okrętu, Gubernator ogłosił prawo wojenne, i gotował się do obrony miasta, nad którego obwarowaniem ciągle pracują. Dotychczas nie zaszło żadne spotkanie z wojskiem Santany, liczącem 5 000 piechoty i 2,000 jazdy; cały jednak kraj jednomyślnie przyja terazniejszemu rządowi. Głoszono także między innymi, że Santana znalazł schronienie na okręcie angielskim.

— Według zdania dozorców muzeum Brytańskiego, można się spodziewać, że wazon Portlandzki zostanie przez artystów Doubleday i Baldock sklejony tak zręcznie, iż na pierwszy rzut oka nie będzie można dostrzedz śladów stłuczenia.

TURCYJA.

Konstantynopol 29 stycznia.

Ostatni hattiszeryf Sulkański, o którym było doniesieniem, brzmi jak następuje: „Moj wierny Wezyrze! Różne hattiszeryfy jakie wydałem od czasu mego wstąpienia na tron, miały zawsze na celu zapewnienie spokojności i pomyślności moich poddanych, a przez to utwierdzenie religii i państwa. Niech każdy wie, że to jest jedynym przedmiotem moich życzeń. Rozkazuję ci przeto i wszystkim Ministrom, aby przedsięwzięte zostały wszelkie środki do osiągnięcia tego celu. Aby spełnić te życzenia, nieodzowną jest rzeczą, zacząć od u-unięcia ciemnej niewiedomości, tej plagi społeczeństwa, którą potępia religia i zdrowy rozsadek. W tym to celu powinność pozakładać szkoły na wszystkich punktach cesarstwa, i dołożyć wszelkich starań do rozwinięcia oświecenia publicznego. Mam też zamiar założyć w Konstantynopolu obszerny szpital, gdzieby wszyscy chorzy i ubodzy znaleźli schronienie i t. d.“ Hattiszeryf ten, jest jeszcze ciągle przedmiotem rozmów, i najrozmaitsze o nim obiegają wieści. Zaraz po ogłoszeniu jego, sądzono powszechnie, że Riza-Ba-

что гатти-шериф сей составлен самим Султаном; и потому он может считаться выражением собственной его воли и стремления. Гатти-шериф сей, все еще составляет предмет общих разговоров, и самые противоречащие слухи носятся об нем. Тотчас послѣ обнародования онаго, вообще думали, что Риза-Паша первый внушил его Султану; достойные же вѣроятя лица утверждали, что первымъ побуждениемъ къ сему былъ Фуадъ-Эффенди, который, возвратившись изъ своего посольства въ Испанію, представилъ, будто бы, Ризѣ-Пашѣ, въ яркихъ краскахъ раздражительное состояніе Европы противъ Турціи, и успѣлъ пробудить въ немъ убѣжденіе, что непременно должно сдѣлать что нибудь новое, и бросающееся въ глаза, дабы улучшить благосостояніе государства и успокоить западь. При этомъ будто-бы также Фуадъ-Эффенди обратилъ его вниманіе на состояніе народнаго просвѣщенія. Какъ бы то ни было, Риза-Паша возбудилъ противъ себя многочисленныхъ враговъ этимъ гатти-шерифомъ, которымъ одобрены только одни дѣла его, относительно преобразования сухопутныхъ войскъ, все же прочее оуждено. Между тѣмъ спустя нѣсколько дней послѣ сего, составилось совершенно противное мнѣніе, то есть, что гатти-шерифъ этотъ есть дѣло враговъ Ризы-Паши, и составленъ былъ безъ его вѣдома, съ цѣлію испровергнуть какъ его самаго, такъ и все его министерство. Виновникомъ онаго долженъ быть одинъ изъ верховныхъ улемовъ, пользующихся большимъ вліяніемъ въ Сераляхъ. Утверждаютъ, что Риза-Паша подвергся уже немилости, и получилъ предписаніе не оставлять своей квартиры до истечения двухъ мѣсяцевъ, и потому онъ скрывается болынымъ. Другимъ признакомъ немилости къ нему почитаютъ внезапное удаленіе одного изъ его любимцевъ, Иццета Аги, начальника топханской полиціи, послѣдовавшее по именному повелѣнію Султана. Поводомъ къ сему удаленію послужило то, что вопреки придворному этикету, онъ въ фхаль верхомъ въ Сераляхъ для посѣщенія Ризы-Паши, что самъ Султанъ замѣтилъ изъ окна. Далѣе утверждаютъ, что изъ султанскаго кабинета отправлено уже предписаніе въ Парижъ, чтобы Рашидъ-Паша прибылъ оттуда, для составленія новаго министерства.

Первая мысль о заведеніи градекой больницы, возникла по тому поводу, что Султанша-мать вздумала построить свою мечеть. Но старому обычаю, каждая Султанша мать употребляетъ часть своихъ значительныхъ доходовъ на постройку храма и другихъ богоугодныхъ заведеній. Ей предложили теперь эту сумму употребить на постройку большой больницы и богадѣльни, содержаніе которыхъ казна приметъ потомъ на свой счетъ.

— Хотя гатти-шерифъ не очень понравился турецкимъ вельможамъ, за то онъ произвелъ на средніе классы и на простой народъ самое лучшее вліяніе, даже во многихъ возбудилъ величайшій энтузіазмъ къ „некущемуся о нихъ повелителю день и ночь.“ Такъ какъ мусульмане не нашли въ немъ ничего противнаго ихъ религіи и привилегіямъ, то они съ радостію повѣрили предвѣщанію счастливой будущности и присоединили свой голосъ къ порицанію вельможъ, пренебрегающихъ благомъ государства. Противъ лучшаго, безмезднаго воспитанія ихъ дѣтей, они ничего не возражаютъ и думаютъ, что въ новѣйшее время нѣкоторыя познанія нужны для жизни. Наконецъ министры, послѣ сдѣланнаго имъ увѣщанія отъ Султана, стали дѣлательно заботиться о благоденствіи народа, что доказываютъ двѣ новыя праятыя имѣнья. Первая — есть учрежденіе національнаго банка, вторая — введеніе новой административной системы для пашалыковъ эрзерумскаго, диарбекирскаго и яниискаго, которая уже гюльханскимъ гатти-шерифомъ была предсказана въ 1840 году, но донынѣ не могла быть приведена въ исполненіе.

ша подалъ до него первую мысль Султанови; вѣроподобно за особы удерживавшія зъ pewnością, зъ первую ку тому побудка былъ Фуад-Эффенди, который вѣрочислу зъ посланнества свего до Испаніи, одмаловалъ якобы Ризе-Басзы в такъ живыхъ колорачъ роздражнiony ставъ Европы прачеивко Туреци, изъ обудилъ в нимъ прачеконаніе, зъ налезу учыничъ конечнучне чосъ нового, и в очы бичаеого, абы полещычъ бытъ крају и успокочъ Зечодъ. I ту знову якобы Фуад-Эффенди зворочилъ увагу его на ннзкн стан ошвеченна луду. J. kkolwiekbadz, Riza-Basza обудилъ на снчъ лнечныхъ не-прычачнчолъ праче выдана тего hattischerifu, в котрымъ по-чвалонo тнлко его днечо, реформу армнн ладовој, всы-стко зашъ ннне зганонo. Tymezasem, в кнлка дуи потѣм, utworzylo sнчъ зупѣлнне прачеивне zdanнe, то jest: zъ hattischerifъ ten, jest dнечemъ не-прычачнчолъ Rнzy Baszy, и zostal ulozony bezъ его wнeдzy, в чѣлу strаченна takъ его samego jakъ i чалого его mннн-terstwa. Autoremъ его ma byдzъ jednъ zъ najwышчыхъ i wнелкн wplywъ в seraju possадячыхъ Ulemow. Zapewнnнaja, zъ Rнza-Basza popadъ juzъ w ннеласкѣ Султана, и otrzymał rozkazъ неопущеченна swego domu przedъ двoма mнeснчамн, dla чарго udaje, zъ jest чerымъ. Za nнннчъ не-прычачнчолъ dla него oznакѣ уважаја nagle usunнччeннe jednogo zъ ulubнччowъ jego, Izzet Aгн, nачалнчнka полнчнн в Tophana, котѣре nastapнчло зъ wыражнeго rozkazu Султана. Powodemъ до tego было zъ wбrevъ етыкнечнe дворскнчej, wчечалъ konno до seraju, dla odwнeдченнн Rнzy Baszy, чo samъ Султанъ zъ okna обачылъ. Zapewнннaja далѣj, zъ juzъ zъ gabнeтu Султана по-лано rozkazъ до Paryжа, odwолујаcy Reszyda-Baszcę, абы mu skladъ нового mннн-sterstwa полечнч.

Первая мысль до учреждения гражданского госпиталя повстаа згяд, зъ Султанка matka zamнeрзала wласннчo казачъ wбудовачъ мечетъ. Wѣдлугъ давнeго звычазу, кажда Султанка matka, зъ чзчѣсн swychъ wdовнчъ dochodow, wыста-wnнa мечетъ i нннчъ jеще чe збожннчъ i доброчнннчъ zakладъ. Doradzono wнeчъ jej, абы прачечннчонанъ на то summę uзыла рачејъ на wбудованнe wнелкeго шпнчала dla ubгнчъ i чhorych, котѣрего utрнчаннe потѣмъ належѣчъ бѣднчe до rzadu.

— Lubo hattischerifъ не bardzo przypadъ do smaku magnatomъ турецкнмъ, ае за то najлеще wywarъ wражѣннe на klassę средннчъ i посполство, а w wнелу nаwet, moznа powнe-днeчъ, обудылъ najwышче uwнeблннe „dla troskчwego o ннчъ dnнemъ i nocą wлaczcy.“ Ponнeчъ gornнwн Muzulmanнe не zналѣzлн в ннмъ ннчeго, чoбы sнчъ sprачeивнчlo нчъ relнчннчъ i прнчwнлeюmъ, zъ radoснчю wнeчъ прнччлнчlo, zъ wнeдзнанъ w ннмъ w ogolнnoснчъ sччччлннчwzъ прнччzлосч, i zга-дзaja sнчъ на naganę magnatomъ, обoжчтнчъ на dнbro крају. Prачeивко лещzemu, bezплаточemu wччованну swychъ dнечн, не maja теzъ ннчъ до zарччеченнн, sаджачъ, zъ w нн-ннeшчыхъ czasach, ннчкѣре wнeдoснчн sа do зччннчъ нн-збѣднчe potрчечнe. Zъ zъ reszтą mнннsterstwo, skutнeчmъ otrzymaнeго od Султана ostręго napomннчennнч, sччччzчe mннчлн тerazъ o тѣmъ, абы чosъ учыннчe dla добра крају, dowo-демъ tego sа два nowe в tymъ tygodннu wyдane прачeнъ rozporzачденнн. Pнeрwszѣmъ zъ ннчъ ustanowнony zostalъ Bankъ narodowy; drugнeчъ зашъ wччовada в wччонаннe новы systemъ аднннstracyнн dla prowнeчннчъ w Baszalnчach: Erzerum, Diarbekнr i Janina, котѣry juzъ прачe hattischerifъ z Gulhany в roku 1840 zapowнeдznнчy zostalъ, лeчъ dotąd, прачe опнeччалосч, не былъ прнччоводзчонъ до skutku.